

**دارای رتبه علمی - پژوهشی
از کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشود**

شیوع عفونت های قارچی ناخن در بیماران دیابتی تیپ ۲

چکیده

زمینه و هدف: اونیکومایکوزیس عفونت قارچی صفحه ناخن است که باعث ایجاد زخم پایی دیابتی و تشذیب عفونت ناخن می شود. این مطالعه با هدف بررسی شیوع عفونت های قارچی ناخن در بیماران دیابتی تیپ ۲ انجام گرفت.

روش بررسی: مطالعه مقطعی با رویکرد توصیفی- تحلیلی است. تعداد ۳۰۰ نفر دیابتی مراجعه کننده به کلینیک خلد بیمارستان ۵ آذر به طور تصادفی انتخاب شدند که از نظر بیماری عروق محیطی و ضایعات پوستی، زخم پایی دیابتی و نوروپاتی محیطی معاینه شدند. آزمایش های *HbA_{1c}*, *FBS* و *BMI* انجام شد.

یافته ها: عفونت قارچی ناخن در ۱۹ نفر (۶/۳٪) مشاهده گردید که میانگین سنی $\pm 1/04$ ۵۳/۶۵ سال بود. کمترین و بیشترین سن ۲۱ و ۸۴ سال بود. نسبت خطر عفونت قارچی ناخن در مردان نسبت به زنان ۱/۰۸ بود که از نظر آماری معنادار نبود. تفاوت معنی دار آماری در قومیت، سن، *FBS*, *HbA_{1c}*, *BMI* دیده نشد. محل درگیری ناخن در ۱۶ مورد (۲۹/۶٪) در پا و در سه مورد در پا و دست بود که از نظر آماری معنادار بود ($P=0/000$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان دهنده شیوع پایین تری از عفونت قارچی در جمعیت مورد مطالعه نسبت به سایر مطالعات بود. ارتباطی بین اطلاعات دموگرافیک و شیوع عفونت های قارچی دیده نشد که نیاز به مطالعات بیشتر با حجم نمونه بالاتر است.

واژه های کلیدی: شیوع، عفونت های قارچی، دیابت

شرا به هزارخوانی

استادیار، فوق تخصص غدد و متابولیسم، مرکز تحقیقات بیوشیمی و اختلالات متابولیک، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

فرهاد نیک نژاد

استادیار قارچ شناسی پزشکی، دانشکده پرآپزشکی، مرکز تحقیقات علوم آزمایشگاهی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران

نجمه شاهینی

دستیار تحصصی روآپزشکی، مرکز تحقیقات روآپزشکی و علوم رفتاری، بیمارستان ابن سينا، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

نویسنده مسئول: نجمه شاهینی

پست الکترونیک: najmeh_shahini@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۱۲۷۰۰۵۳۰

آدرس: کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

دریافت: ۹۲/۴/۱۸

ویرایش پایانی: ۹۲/۱۰/۹

پذیرش: ۹۲/۱۰/۱۵

آدرس مقاله:

هزارخوانی ش، نیک نژاد ف، شاهینی ن "شیوع عفونت های قارچی ناخن در بیماران دیابتی تیپ ۲" مجله علوم آزمایشگاهی، پاییز ۱۳۹۳، دوره هشتم(شماره ۳): ۶۸-۷۳

مقدمه

(۳-۵). این مشکل در بیمارانی که اختلال حسی دارند شایع تر است. این اختلال می‌تواند بسیار خطرناک باشد زیرا ناخن بسیار ضخیم و تغییر شکل داده، می‌تواند باعث آسیب نسوج و پوست اطراف شده و مولد ایجاد زخم در بستر ناخن و انگشتان مجاور باشد و حتی می‌تواند باعث ایجاد گانگرن انگشت گردد (۳). در دهه گذشته مطالعات متعددی شیوع عفونت‌های قارچی را در این بیماران مورد بررسی قرار داده‌اند. در مجموع ناخن‌هایی که از نظر بالینی ناهنجار هستند و در شواهد فارچ شناسی مدرکی دال بر بیماری قارچی نشان می‌دهند در حدود یک سوم دیابتی‌ها دیده می‌شود. بالاترین شیوع در مردان دیابتی نوع ۲ دیده شده است. خطر نسبی کلی در بیماران دیابتی برای داشتن عفونت‌های قارچی تا ۲/۷۷ برابر افراد غیردیابتی همسان سازی شده از نظر سن و جنس گزارش شده است (۶). آنژیوپاتی، رتینوپاتی، نوروپاتی و افزایش سن جزو عوامل مستعد کننده به عفونت قارچی در بیماران دیابتی در نظر گرفته می‌شوند. اختلال در حس پاهای می‌تواند باعث مخفی شدن تروماهای خفیف ناشی از تماس ناخن با پوست شود. این عوامل در کنار یکدیگر و به همراه رشد ضعیف ناخن، موجب تشدید احتمال عفونت‌های میکروبی و شدت یافتن پای دیابتی می‌گردد. بنابراین عفونت‌ها به عنوان یک عامل خطر در بیماران دیابتی درنظر گرفته می‌شوند زیرا احتمالاً باعث برجای گذاشتن عارضه می‌گردد (۶). عفونت‌های قارچی ناخن دارای الگوی‌های متعددی مانند عفونت‌های قارچی زیر ناخن انتهایی، عفونت‌های قارچی سطحی سفید رنگ، عفونت‌های قارچی زیر ناخن ابتدایی و عفونت‌های قارچی کاندید ایجی می‌باشند. (۱). با توجه به شیوع رو به افزایش بیماری دیابت نوع ۲ و اهمیت بهداشت ناخن و پوست در بیماران فوق که در بالا به آن اشاره شد و با توجه به اینکه تاکنون مطالعه‌ای در زمینه شیوع عفونت قارچی ناخن در بیماران دیابتی در جامعه ما (که بیش از نیمی از بیماران به نوعی در فعالیت‌های کشاورزی مشغول اند که خود احتمال عفونت‌های قارچی را افزایش می‌دهد) انجام نشده برآن شدیم تا در یک مطالعه مقطعی با رویکرد توصیفی- تحلیلی به بررسی شیوع

عفونت‌های قارچی ناخن (اوینیکومایکوزیس) یک مشکل جهانی و ۲۲ تا ۱۵ درصد تمام تغییرات ناخنی به علت اوینیکومایکوزیس است. تخمین زده می‌شود ۲ تا ۵ درصد جمعیت بزرگسالان در اروپا مبتلا به اوینیکومایکوزیس تخمین زده می‌شود. اوینیکومایکوزیس همچنین در خاورمیانه، هند، خاور دور نیز شایع است. بروز عفونت و نوع قارچ‌های ایجاد کننده اوینیکومایکوزیس با سن، جنس، شغل، وضعیت بهداشت و عوامل محیطی و آب و هوایی ارتباط دارد (۱). اوینیکومایکوزیس به عفونت قارچی صفحه ناخن در انگشتان دست یا پا اطلاق می‌شود که ناشی از گونه‌های مختلفی از قارچ‌ها می‌باشد. این عفونت‌ها تمايل به مزمن شدن داشته و پس از آن بی‌علامت می‌شوند. شیوع این عفونت با افزایش سن افزایش می‌یابد. این عفونت‌ها می‌شوند ۲۰ تا ۱۵ درصد افراد ۴۰ تا ۶۰ ساله را مبتلا می‌کند (۱). در جمعیت عمومی، شیوع بین ۲ تا ۱۱ درصد متغیر است. عوامل خطر همراه با ایجاد و گسترش این عفونت شامل: افزایش سن، سرکوب اینمی، وجود دیابت شیرین، سابقه فامیلی، بیماری عروق محیطی، و اختلالات مربوط به پوست، تعریق زیاد، پسوریازیس، اوینیکوگرپیوزیس و ترومای ناخن می‌باشند (۲). در بیماران دیابتی عفونت‌های قارچی ناخن و پا باعث از بین رفتن سد دفاعی پوست شده و به عفونت‌های باکتریایی اجازه نفوذ به نسوج زیرین و ایجاد زخم پای دیابتی و تشدید عفونت ناخن را می‌دهند (۳). در این بیماران شیوع گزارش شده بین ۱/۲ تا ۲/۶ درصد می‌باشد. در یک مطالعه چند مرکزی میزان خطر نسبی در افراد دیابتی که انگشت شست پایشان دچار عفونت قارچی شده بود ۲/۷۷ برابر بیشتر از افراد غیر دیابتی بود (۲). از سوی دیگر اختلال نوروپاتی اتونوم که به طور شایع در بیماران دیابتی دیده می‌شود می‌تواند با افزایش ضخامت ناخن همراه باشد و ظاهری شبیه به عفونت قارچی به ناخن بددهد، که در بسیاری از موارد از لحاظ بالینی افتراق این دو غیر ممکن می‌شود (۵). به طور کلی بیماران دیابتی از لحاظ استعداد ابتلا به عفونت‌های پوستی مستعد تر از سایر افراد هستند. از نظر برخی نویسندها عفونت‌های قارچی در بیماران دیابتی شایع تر از جمعیت افراد غیردیابتی است

سایپوفیت با توجه به مشاهدات میکروسکوپی و خصوصیات ماکروسکوپی کلینی و در نهایت با کشت روحی لام انجام گرفت. برای شناسایی کاندیدا از کلینی های مخمری بر روی محیط کاندیدا کروم آگار کشت داده شد و موارد مشکوک به کاندیدا آلبیکننس با تست های تولید لوله زایا و کشت بر روی محیط کورن میل آگار نیز تائید گردید. بیمارانی که نیازمند درمان بودند جهت درمان به همکاران متخصص پوست ارجاع شدند. داده ها به صورت مقادیر درصد و میزان توصیف شده و برای تحلیل داده ها از آزمون کای-دو و محاسبه R.R یا O.R و فاصله اطمینان استفاده شد. سطح معنی دار برای کلیه آزمون ها 0.05 بود. قبل از شروع مطالعه کلیه مراحل برای بیماران توضیح داده شد و از بیماران رضایت نامه کتبی گرفته شد. ورود بیماران به مطالعه مشروط به رضایت شخصی بیماران بود.

یافته ها

از 300 نفر بیمار دیابتی مورد بررسی در این مطالعه 19 نفر (6.3%) دارای عفونت قارچی ناخن بودند. میانگین (انحراف معیار) سنی این افراد $53/65$ (۱۰۴) بود، کم سن ترین فرد 28 سال و مسن ترین 84 ساله بود. نسبت خطر عفونت قارچی ناخن در مردان $10/8$ بود (آزمایش 2.944 - 0.398) (CI $95\% = 0.398-2.944$) که این تفاوت از نظر آماری معنادار نبود. بین شیوع عفونت های قارچی و متغیرهای شاخص توده بدنه، محل سکونت، شغل، نوع اسمیر تفاوت آماری معناداری مشاهده نشد. همچنین بین دو گروه دارای عفونت و گروه بدون عفونت از نظر متغیرهایی مانند سن، شاخص توده بدنه، میزان قند ناشتا، تفاوت آماری معناداری مشاهده نشد. بررسی فراوانی عفونت قارچی ناخن در بیماران دیابتی به تفکیک اندام تحتانی و میزان نوروپاتی وجود یا عدم وجود ضایعات پوستی تفاوت آماری معناداری را نشان نداد. محل در گیری ناخن در 16 مورد (29.6%) در پا و در سه مورد هم در ناخن پا و هم در ناخن دست بود که این تفاوت از نظر آماری معنادار بود ($P=0.000$). (جدول ۱).

عفونت های قارچی ناخن در بیماران دیابتی نوع 2 با تظاهرات در گیری ناخن پردازیم.

روش بررسی

این مطالعه از نوع مقطعی با رویکرد توصیفی - تحلیلی بود. از بین بیماران دیابتی مراجعه کننده به کلینیک غدد بیمارستان 5 آذر و مطب های خصوصی در سالهای $۹۰-۸۹$ تعداد 300 نفر به طور تصادفی انتخاب شدند. معیارهای خروج از مطالعه شامل مصرف آنتی بیوتیک و داروهای ضد قارچی موضعی و سیستمیک طی 2 هفته اخیر بود. بیماران واجد شرایط از لحاظ در گیری ناخن های دست و پا معاینه شدند. بیمارانی که در گیری ناخن به صورت دیستروفی ناخن به شکل pachyonychia یا paronychia onycholysis وجود ضایعات پوستی بیماری عروق محیطی زخم پای دیابتی و نوروپاتی محیطی معاینه شده و شرح حال لازم گرفته شد. برای هر بیمار پرسشنامه ای که حاوی اطلاعات سن، جنس، شغل، طول مدت دیابت، وجود عوارض دیابت، نوع بالینی اونیکومایکوزیس، زمان شروع تظاهرات ناخن، وجود ضایعات پوستی همراه به نفع عفونت قارچی، سابقه قبلی درمان ضد قارچ و محل سکونت بود، تکمیل گردید. برای بیماران آزمایش های HbA_{1c}, FBS، انجام شد و جهت مطالعه قارچ شناسی به آزمایشگاه معرفی شدند. FBS به روش آنتیماتیک و رنگ سنجی، HbA_{1c} به روش شیمیایی انجام شد در آزمایشگاه پس از ضد عفونی محل نمونه برداری جهت کاهش فلور باکتریایی و کلونیزاسیون موقت قارچ ها، نمونه های ناخن از محل ضایعه به روش scraping تهیه شده و در داخل پلیت استریل جمع آوری شد. قسمتی از پوسته ها جهت آزمایش مستقیم با پتانس 20 تا 10 درصد شفاف شده و پس از گذشت زمان یک ساعت بررسی میکروسکوپی انجام شد و در صورت منفی بودن لام ها مجدداً پس از یک ساعت دیگر مورد بررسی قرار می گرفت. قسمتی از نمونه پوسته تهیه شده در محیط های سابورودکستروز آگار حاوی کلرامفینیکل و سیکلوفگرامید و فاقد سیکلوفگرامید کشت داده شد و پس از 14 روز گرمخانه گذاری در دمای $25-20$ درجه سانتی گراد مورد بررسی قرار گرفت. شناسایی درماتوفیت ها و قارچ های

جدول ۱- توزیع فراوانی عفونت قارچی ناخن در بیماران دیابتی به تفکیک نوع درگیری ناخن

کل		منفی		مثبت		نوع درگیری ناخن
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۰۰	۲۴۰	۱۰۰	۲۴۰	۰	۰	طبیعی
۱۰۰	۷	۵۷/۱	۴	۴۲/۹	۳	انتهایی
۱۰۰	۷	۷۱/۴	۵	۲۸/۶	۲	ابتدایی
۱۰۰	۲۵	۷۲	۱۸	۲۸	۷	هپیر کراتوز
۱۰۰	۲	۵۰	۱	۵۰	۱	تفییر رنگ ناخن
۱۰۰	۱	۱۰۰	۱	۰	۰	پاروئیشیا
۱۰۰	۴	۵۰	۲	۵۰	۲	درگیری انتهایی و تغییر رنگ
۱۰۰	۷	۷۱/۴	۵	۲۸/۶	۲	هپیر کراتوز و تغییر رنگ
۱۰۰	۳	۳۳/۳	۱	۶۶/۷	۲	هپیر کراتوز و درگیری انتهایی

جدول ۲- توزیع فراوانی نوع ادگانیسم کشت داده شده در عفونت قارچی ناخن در بیماران دیابتی

نتایج حاصل از کشت		
درصد	تعداد	
۱۵	۹	<i>Dermatophytes</i> spp
۵	۳	<i>Candida tropicalis</i>
۲/۳	۲	<i>Candida glabrata</i>
۲/۳	۲	<i>Aspergillus</i> spp
۱/۶	۱	<i>Candida albicans</i>
۱/۶	۱	<i>Candida krusei</i>
۱/۶	۱	<i>Candida</i> spp
۶۸/۶	۴۱	منفی
۱۰۰	۶۰	کل

بحث

سن بیمار با ابتلا به عفونت یافت شد (۷). که این نتیجه هم با مطالعه ما از نظر شیوع بیشتر از جنس مرد مشابه و از نظر ارتباط با سن بیمار متفاوت است. در مطالعه Eckhard و همکاران، شیوع عفونت قارچی ناخن در بیماران دیابت نوع ۱، ۳۵/۵ درصد و در دیابت نوع ۲، ۵۳/۱ درصد بود. در بیماران دیابت نوع ۲ ارتباط معنی داری بین افزایش میزان HbA_{1c} با افزایش شیوع عفونت قارچی ناخن دیده شد که در مطالعه ما این ارتباط وجود نداشت. به علاوه ارتباط عفونت قارچی با سن و جنس و طول مدت دیابت نیز معنی دار بود که باز هم با نتایج مطالعه ما متفاوت بود (۸). در مطالعه Macura و همکاران در هلند، عفونت شدید ناخن پا در ۳۴/۶ درصد افراد دیابتی تیپ ۱، ۲۰ درصد تیپ ۲ و ۲۲/۷ درصد افراد کترنل دیده شد (۹). در مطالعه Gupta و همکاران، نمای غیر طبیعی ناخن در ۴۶ درصد بیماران دیده شد. در ۱۴۴ نفر آنها (۲۶٪) اونیکومایکوزیس طی بررسی آزمایشگاهی اثبات شد. بین اونیکومایکوزیس و

نتایج این مطالعه نشان دهنده شیوع پایین تری از عفونت قارچی در جمعیت مورد مطالعه نسبت به سایر مطالعات بود. از جمله در مطالعه Manzano-Gayosso و همکاران در مکزیک در ۹۳ بیمار دیابتی (۳۷٪)، دیستروفی ناخن دیده شد که در ۷۵/۳ درصد (۷۰ نفر) از آنها عامل قارچی شناسایی گردید (۴). در مطالعه Chang و همکاران برای بررسی شیوع اونیکومایکوز در بین ۱۲۴۵ بیمار مبتلا به دیابت نوع ۲ و تظاهرات بالینی درگیری ناخن، شیوع اونیکومایکوز ۳۷/۶ درصد به دست آمد. شیوع اونیکومایکوز در این مطالعه مشابه مطالعه حاضر، در مردان بیشتر از زنان بود (۵). در مطالعه Mayser و همکاران در آلمان ۹۵ بیمار مبتلا به DM1، ۸۲/۱ درصد از بیماران از لحاظ بالینی در معاينه شواهدی به نفع عفونت قارچی پا داشتند که از این تعداد ۶۶ نفر دارای عفونت قارچی پا تأیید شده در بررسی قارچ شناسی بودند. این نتایج شیوع بسیار بالاتری را نسبت به مطالعه ما نشان داد. از طرفی ارتباط معناداری بین جنس (مرد) و

معناداری بین استعداد ابتلاء به کاندیدا آلبیکانس و تراپیکوفایتون متناظر فیتیس با سن بیمار، کترول دیابت HbA_{1c} و طول مدت دیابت یافت نشد (۹). در مطالعه Gupta و همکاران، شایع ترین عامل آن درماتوفیت بود (۱۰). مطالعه Saunte و همکاران روی ۲۷۱ بیمار دیابتی تیپ ۱ و ۲ در دانمارک نشان داد که شیوع عفونت قارچی ناخن پا (کشت مثبت یا میکروسکوپی) ۲۲ درصد (۵۹ نفر) بوده که ۵۵ نفر (۹۳٪) درماتوفیت و ۴ نفر مخمر (۷٪) بودند (۱۱). در مطالعه Manzano-Gayosso و همکاران در مکزیک، ارتباط بین زمان تشخیص دیابت تیپ ۲ و اونیکومایکوزیس از نظر آماری معنادار بود. ارتباط بین سن و شدت تغییرات ناخن با اونیکومایکوزیس نیز معنی دار بود. نوع زیر ناخنی انتهایی و جانبی و دیستروفی کامل شایع ترین انواع بودند. ۵۸ مورد قارچ شناسایی شدند که ۴۸/۶ درصد درماتوفیت ها بوده و تراپیکوفایتون روپرورم شایع ترین گونه (۳۷٪) بود (۴). نوع ارگانیزم به دست آمده از کشت ناخن در مطالعات مختلف بسیار متفاوت گزارش شده است. برخی متغیرهای مورد بررسی در مطالعه حاضر در سایر مطالعات مورد بررسی قرار نگرفته بود. از جمله اینکه شاخص توده بدنه بیماران تاثیری روی عفونت قارچی ناخن نشان نداد. شیوع عفونت قارچی ناخن با توجه به اسمیرهای انجام شده نیز در شهر و روستا تفاوت معناداری نشان نداد. از نظر تفاوت شیوع عفونت در شغل های مختلف نیز تفاوت معنادار آماری مشاهده نشد.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه نشان دهنده شیوع پائین تری از عفونت قارچی در جمعیت مورد مطالعه نسبت به سایر مطالعات بود. که ممکن است به دلیل تشخیص سریع بیماری در جمعیت مورد مطالعه و مراقبت های بهداشتی مناسب باشد. ارتباطی بین اطلاعات دموگرافیک و شیوع عفونت های قارچی دیده نشد که این نیاز به مطالعات بیشتر با حجم نمونه بیشتر است.

تشکر و قدردانی

بودجه انجام این تحقیق در قالب طرح تحقیقاتی مصوب از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گلستان

افزایش سن بیماران ارتباط آماری معناداری وجود داشت. همینطور بین افزایش شیوع اونیکومایکوزیس با جنس مرد ارتباط آماری معناداری وجود داشت. در مردان احتمال ابتلاء به اونیکومایکوزیس ۲/۹۹ بار بیشتر از زنان بود (۱۰). این بالاتر بودن شیوع در جنس مرد در اکثر مطالعات گزارش شده است و می تواند ناشی از عدم توجه بیشتر مردان نسبت به بهداشت پاها و نیز طولانی تر بودن مدتی باشد که از کفش استفاده کرده و در بیرون از منزل به سر می برند. تفاوت بین دو گروه دارای عفونت و گروه بدون عفونت از نظر متغیرهایی مانند سن، شاخص توده بدنه، میزان قند ناشتا، هموگلوبین گلیکوزیله، هموگلوبین و کراتینین از نظر آماری معنادار نبود. در مطالعه Chang و همکاران وجود سندروم متابولیک، چاقی، سطوح بالای تری گلیسیرید، افزایش HbA_{1c} با شیوع بالاتری از اونیکومایکوزیس همراه بودند (۵). در مطالعه Saunte و همکاران بین اونیکومایکوز، افزایش سن و شدت تغییرات ناخنی ارتباط آماری معناداری مشاهده شد. با این حال ارتباط معنی داری بین جنس، نوع دیابت، بیماری شریانی اندام تحتانی، نوروپاتی، آمپوتاسیون انگشتان پا و ادم با عفونت قارچی دیده نشد (۱۱). محل درگیری ناخن در ۱۶ مورد (۲۹/۶٪) در پا و در سه مورد هم در ناخن پا و هم در ناخن دست بوده است که تفاوت از نظر آماری معنادار دست بوده است که درگیری دیده نشد (۱۱). در مطالعه حاضر بیشترین فراوانی ارگانیسم کشت داده شده مربوط به درماتوفیت بوده است که این با مطالعه مشیر و همکاران مشابه بود (۱۲) اما با مطالعه اصل و همکاران مغایرت دارد که در آن مطالعه کاندیدا آلبیکانس، تراپیکوفایتون متناظر فیتیس و اسکرپولا ریوپسیس شایع ترین عوامل اونیکومایکوز بودند (۱۳). وجود ضایعات پوستی دیابت با عفونت قارچی ناخن ارتباط معناداری نشان نداد P=۰/۸۸۹ (value=۰/۰۰۰). درماتوفیت شایع ترین ارگانیزمی بود که در کشت به دست آمد. در مطالعه Mayser و همکاران در ۶۹ درصد موارد قارچ جدا شده، تراپیکوفایتون روپرورم بود (۷). در مطالعه Macura و همکاران در هلند گونه تراپیکوفایتون متناظر فیتیس در بین بیماران دیابتی بیشتر از بقیه موارد بود (۳۰/۸٪) درصد در بیماران DM1 و ۴۸ درصد در بیماران DM2) و ارتباط آماری

و آزمایشگاه کاوش که ما را در انجام طرح باری کر دند تشکر
و قدر دانی می کنیم.

(مرکز تحقیقات بیوشیمی و متابولیک) تامین شده است بدینوسیله از تمامی همکاران آن معاونت و همچنین بیماران و همکاران محترم کلینیک غدد بیمارستان ۵ آذر

References

- 1.Basiri Jahromi SH, Khaksar AA. *Surveillance of Dermatophytosis and the Causative Agents among Children Referred to Pasteur Institute of Iran from 2005 to 2006*. Journal of The Shaheed Beheshti University of Medical Sciences And Health Services. 2009; 32(4): 321-326.[Persian]
- 2.Kuvandik G, Çetin M, Genctoy G, Horoz M, Duru M, Akcali C, et al. *The prevalence, epidemiology and risk factors for onychomycosis in hemodialysis patients*. BMC Infect Dis. 2007; 7: 102.
- 3.Skorepová M. *Mycoses and diabetes*. Vnitr Lek. 2006; 52(5): 470-3.
- 4.Manzano-Gayoso P, Hernández-Hernández F, Méndez-Tovar LJ, Palacios-Morales Y, Córdova-Martínez E, Bazán-Mora E, et al. *Onychomycosis incidence in type 2 diabetes mellitus patients*. Mycopathologia. 2008; 166(1): 41-5.
- 5.Chang SJ, Hsu SC, Tien KJ, Hsiao JY, Lin SR, Chen HC, et al. *Metabolic syndrome associated with toenail onychomycosis in Taiwanese with diabetes mellitus*. Int J Dermatol. 2008; 47(5): 467-72.
- 6.Piérard GE, Piérard-Franchimont C. *The nail under fungal siege in patients with type II diabetes mellitus*. Mycoses. 2005; 48(5): 339-42.
- 7.Mayser P, Hensel J, Thoma W, Podobinska M, Geiger M, Ulbricht H, et al. *Prevalence of fungal foot infections in patients with diabetes mellitus type 1 - underestimation of moccasin-type tinea*. Exp Clin Endocrinol Diabetes. 2004; 112(5): 264-8.
- 8.Eckhard M, Lengler A, Liersch J, Bretzel RG, Mayser P. *Fungal foot infections in patients with diabetes mellitus - results of two independent investigations*. Mycoses. 2007; 50(Suppl 2): 14-9.
- 9.Macura AB, Gasińska T, Pawlik B, Obloza A. *Nail susceptibility to fungal infection in patients with type 1 and 2 diabetes under long term poor glycaemia control*. Przegl Lek. 2007; 64(6): 406-9.
- 10.Gupta AK, Konnikov N, MacDonald P, Rich P, Rodger NW, Edmonds MW, et al. *Prevalence and epidemiology of toenail onychomycosis in diabetic subjects:a multicentere survey*. Br J Dermatol. 1998; 139(4): 665-7.
- 11.Saunte DM, Holgersen JB, Haedersdal M, Strauss G, Bitsch M, Svendsen OL, et al. *Prevalence of toe nail onychomycosis in diabetic patients*. Acta Derm Venereol. 2006; 86(5): 425-8.
- 12.Moshir M, Tabatabai A, Poureslami m, Shamshiri AR. *Prevalance Rate of Different Types of Yeast Infection in Patients Visiting the Dermatology Clinic of Hazrat Rasul-E Akram Hospital*. JIUMS. 2001; 8(Extra26): 466-472.[Persian]
- 13.Aslrahnamaie Akbari N, Adibpour M, Salehpour A, Kazemi AA. *Prevalence Of Onychomycosis In Examined Patient In The Medical Mycology Lab Of Tabriz University Of Medical Sciences(1999-2000)*. Medical Journal Of Tabriz University Of Medical Sciences. 2005; 27(2); 13-16. [Persian]

Prevalence of Onychomycosis in Type 2 Diabetes Mellitus

Hezarkhani, SH. (MD)

Assistant Professor, Endocrinologist,
Metabolic Disorders Research Centre,
Golestan University of Medical
Sciences, Gorgan, Iran

Nik Nejad, F. (PhD)

Assistant Professor of Medical
Mycology, Laboratory Sciences
Research Center, School of Para
Medicine, Golestan University of
Medical Sciences, Gorgan, Iran

Shahini, N. (MD)

Resident of Psychiatry, Psychiatry and
Behavioral Sciences Research Center,
Ibn-e-Sina Hospital, Student Research
Committee, Faculty of Medicine,
Mashhad University of Medical
Sciences, Mashhad, Iran

Corresponding Author: Shahini,
N.

Email:

najmeh_shahini@yahoo.com

Received: 9 Jul 2013

Revised: 30 Dec 2013

Accepted: 5 Jan 2014

Abstract

Background and Objective: Onychomycosis is a fungal nail infection causing ulcers, diabetic foot and enhance nail infection. This study was designed to evaluate the prevalence of onychomycosis in type II diabetes.

Material and methods: This descriptive-analytic study was conducted on 300 diabetic patients selected randomly among those referred to Panje Azar endocrinology clinic. They were examined for peripheral vascular disease, Skin lesions, diabetic foot and Peripheral neuropathy. The Laboratory tests such as FBS, HbA1c, Direct smear and fungal culture were used.

Results: The patients with onychomycosis were 19 (6.3%) their mean age was 53.65 ± 1.04 ; the youngest was 28 and the oldest 84. The male to female infection ratio was of 1.08 that was not statistically significant. There was no significant difference in regards to ethnicity, age, BMI, FBS, HbA1C. The location of the infection was 16 on feet (29.6%), and three on both hands and feet ($P = 0.000$)

Conclusion: The prevalence of fungal infection was less frequent than that of other studies. Given that there was no significant relationship between different demographic data and its prevalence, further studies with larger sample size are needed.

Keywords: Prevalence, Fungal Infections, Diabetes